

Prædiken til 2. juledag 2023, Vor Frue Kirke, København.

Vi er kommet til 2. juledag hvor det hele bliver noget mere realistisk; eller vel var det også realistisk på selve juleaften og juledag – men med tiden har der jo sneget sig en del idyl ind over fødsel i Bethlehem som vel egentlig var noget rå, når det kom til stykket.

På 2.juledag fratages vi i i hvert fald anledningen til at beruse os i en alt for letkøbt glæde over en god begyndelse, hvor vi helt ser bort fra, hvordan det egentligt gik.

For den smukke fortælling om Jesu fødsel er jo kun begyndelsen til den barske og tragiske beretning om ham der står frem og på én gang hævder Guds krav til os OG kærlighed til os, med en kompromisløshed, der fører ham på kant med alle lige fra den religiøse elite, til den militær-politiske værnemagt og samfundets bedre borgerskab og endda også de ellers så trofaste skarer – i hvert fald til sidst.

Fra julenats englesang og halleluja går der en lige line til råbet i Jerusalems gader:
Korsfæst ham!

Folk kunne ikke tåle ham, ikke tåle at høre om Guds kompromisløshed.

De kunne ikke tåle om Guds miskundhed når han dømmes alle mennesker lige.. Også dem vi på ingen måde synes er særligt lige med os!

Netop denne modstand mod Guds lys i verden har Brorson så præcist fanget i salmen om den yndigste rose;

”Forhærdede tidselgemytter,

så stive som torne og støtter,

hvi holder I eder så ranke i stoltheds fordærvede tanke”.

Det er netop forhærdelsestanken, som er dagens omdrejningspunkt og anledning til eftertanke.

Hvorfor gik det hele så galt, hvorfor fortsatte - og fortsætter - julens uskyldige glæde ikke uendeligt?

Et svar kunne være dette; Fordi Jesus ikke blev født for at leve hele sit liv i en stald, men for at træde ind i vores formørkede verden og kaste et forklarende lys over det, liv vi lever.

Vorherre selv siger jo:

Tro ikke at jeg er kommet for at bringe fred på jorden. Jeg er ikke kommet for at bringe fred, men sværd..

Og i dag, på Sct. Stefans dag hører vi jo, hvordan Stefanus blev myrdet fordi han ikke under nogen omstændigheder ville give afkald på, eller nedskrive sin tro på Kristus. Her var det konfrontation helt til det tragiske sidste.. Stefanus var den første martyr, men bestemt ikke den sidste. Der er stadig kristne der forfølges og slås ihjel for deres tro.

Jesu fødsel er, som det er sagt mange gange her i julen, udtryk for at Gud kommer os i møde, men er sandheden om os, at vi al vor glæde til trods ikke *vil* dette møde. For det er krævende at tage imod Guds kærlighed og aflyde buddet om at dele videre ud af den.

Vi undgår det, så ofte vi kan komme om ved det. I hvert fald de fleste af os.

Og derfor bliver der ufred og ikke fred, hvor Jesu radikale krav lyder!

Hvor kravet er tro, tillid og kærlighed som det, han kommer med, der bliver der splid og ufred mellem mennesker.

Som han gav sig selv helt, fuldt og uden begrænsning, således er kravet også til os, at vi skal hengive os til den Guds kærlighed, der oprejste Jesus fra den langfredagsdød, vi gav ham som tak for julenat.

På den baggrund må ordene om at elske ham mere end den nærmeste familie og slægt forstås - han elskede os og gav afkald på sit eget.

Det nødvendige svar på Guds gave må være en tilsvarende uforbeholden og hel kærlighed.

Han delte skæbne med os - blev menneske og døde vores død for at kunne give os del i sit evige liv - eller poetisk sagt:

Lyset skinner i mørket. Men så fortsætter Johannes fra første juledag også med ordene: Mørket greb det ikke. Han kom til sine egne, men hans egne tog ikke imod ham.

Han tog ikke blot sit eget kors op, men også vores, og bar det hele vejen.

Kun på den måde kunne han bevare fællesskabet med os, ikke blot i livet, men også i døden.

På en 2. juledag, på dagen derpå, må vi se sandheden i øjnene; sandheden om ham, som kom for at frelse og opsøge de fortabte, og sandheden om os selv, at vi er de fortabte.

Vi er en kirke af tilgivende syndere og tak Gud, at frelsen ikke afhænger af os, af vor tro vi kan være, for så så det endnu mere sort ud.. Kun een er god, Kristus, og han baner vejen for os, og ind i vores hjerte..

At tage imod Kristus er at tage imod ham, som sendte ham, nemlig Gud.

At tale om ham i hele hans sande virkelighed er også tale dom over os selv..

Men at anerkende det som sandt over alt, på trods, er i påsken og opstandelsens lys at acceptere hans uudgrundelige retfærdighed - at det uretfærdige, menneske, ethvert menneske, du og jeg, dog, og på trods, forenes med Guds retfærdighed tilsidst. Og Guds retfærdighed er ikke retfærdighed, sådan som vi kender den. Det er snarere mildhed, godhed, overbærenhed, barmhjertighed.

Det er vores tro og vores håb..

Igennem dåbens løfte og troen på, at Vor Herre er med os hele vejen, hvor troløse og umulige vi end er... Både i livet og i døden og engang når han kommer igen.

Herigennem skal dagens hårde ord læses og forstås.

Kun derved kan julebudet blive et budskab til dem, der bygger i mørket og dødens skygge som Hostrup skriver det i sin salme.

For også han kender til den kamp og den strid, som følger budskabet om barnet i krybben, når han skriver: "Julebud under storm og torden melder og giver fred på jorden, fred til at stride vor strid med mod, fred til at vente på enden god.

For selvom det ikke er her hos os eller i omegnen at kristne bliver forfulgt og slået ihjel for deres tro; så er det måske alligevel sådan at 2.juledag ikke bare er en parentes i juleglæden og freden. Også vi kan følge nøje med i krigene i verden, og gennem medierne kommer det så tæt på og kan ikke ignoreres som noget der kun sker for dem langt væk

Det er snarere omvendt.

At juleglæden og freden er en parentes i en verden, der alt for meget handler om 2. juledag.

Midt i den verden, hvor jeg gerne skal være én af de sidste til at hævde, at det altid er let at holde modet oppe og fortvivlelsen fra livet – midt i den verden insisterer den kristne tro på, at Gud har sat et håbets fortegn.

Og håb skal vel at mærke ikke forveksles med optimisme.

For håb er ikke en overbevisning om, at *det går over*: Håb er derimod en tro på, at jeg er i Guds hænder, uanset hvordan det går.

Håbet er en modstand mod alt det, der lammer og forstener og gør mennesker resignerede.

Derfor kan vi også på denne Sankt Stefans dag fortsætte med at synge julesalmer.

Om sorgen som er til glæde vendt, og klagen der er endt.

Ikke for at flygte fra virkeligheden, men for at hjælpe hinanden til at holde fast i troen på, at Gud selv er trådt ind i vores virkelighed. For at dele den med os og for at fylde selv det mest gudsforladte udsted med sit nærvær.

*Det var ikke en herre som andre,
han fik ikke i herberget rum,
måtte husvild imellem os vandre,
til sin offerbænk førtes han stum,
i den fremmedes grav blev han fange.*

Hør selv, det er ikke noget glansbillede – det har salmedigteren barsk beskrevet.

Men hør så; på trods af, at verden ikke ville Jesus noget godt:

*I hans hus er der plads til de mange,
han er Gud, han er menneskets lys.*

*Det er ikke et ord som de andre,
det kan styrte selv dødens tyrann,
det er lyset, hvorved vi skal vandre
gennem mørket til morgenens land.
Dette ord blev et lyshav i tiden,
det har lyst gennem slægterne siden,
det er Gud, det er menneskets lys.*

Kære menighed, gudskelov og tak for det og glædelig jul - og gid at vi alle får en glædelig opstandelse på den yderste dag..hvordan det så end skal foregå.

Amen.

Lovprisning

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Kirkebøn

Tak, Gud, for lyset du tændte i vor verden.
Lad det skinne, når vore egne lys er brændt ned.

Lær os, at livet i afmagt er større end livet i magt - men bær os, når afmagten bliver for stor.

Tak, fordi du åbner din himmel og giver os din velsignelse.

Tak, fordi du kommer os i møde og giver os barneglæden at leve på.

Brug os til at dele ud af din velsignelse, så julens glade budskab også må nå dem, der er syge - dem, der er ensomme - dem, der mangler tro - dem, der lider af savn eller sorg eller på anden måde må leve med lidelsen.

Gud - luk vore øjne op, så vi kan se, hvor meget velsignelse vi får – ganske ufortjent.

Vær med vore magthavere - med vor dronning Margrethe d. 2. og hele hendes familie.

Lad os leve i lyset af din julestjerne, der skinner for alle.

Vi beder for alle kristne der forfølges i verden.. Hjælp du dem med mod og styrke og troen på at du aldrig slipper dem..

Giv os styrke til at tro det, vi ikke tør tro på - og mod til at handle derefter!

AMEN.

Motet

Meddelelser

Velsignelse

Lad os med apostlen tilønske hinanden:

Vor Herre Jesu Kristi nåde
og Guds kærlighed
og Helligåndens fællesskab
være med os alle!

